

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดค่าสินไหมทดแทน
จากการละเมิดสิทธิ สติธิบัตร และเครื่องหมายการค้า
ชื่อผู้เขียน : นายสาริบุตร วงศาสนธิ
ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา : 2543

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนทร ล้อศิริรัตนกุล ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ ควรพจน์

การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา เป็นมาตรการทางกฎหมายในอันที่จะให้ความคุ้มครองในทางแพ่งแก่ผู้เสียหายที่ถูกกระทำละเมิดเพื่อเป็นการยับยั้งและลงโทษการกระทำใดๆ ของบุคคลที่ปราศจากสิทธิตามกฎหมายไม่ให้เกิดการลอกเลียน หรือเอาเปรียบโดยไม่เป็นธรรมจากการกระทำเพื่อใช้ประโยชน์จากงานสร้างสรรค์ การค้นคิด หรือคิดทำ และชื่อเสียงทางการค้าของบุคคลอื่น

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดค่าสินไหมทดแทนจากการละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของกฎหมาย 2 ระบบ คือ ระบบกฎหมายซีวิลลอว์ และระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ รวมทั้งกฎหมายของประเทศต่างๆ เพื่อเปรียบเทียบกับบทบัญญัติของกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันของประเทศไทย เพื่อชี้ให้เห็นว่าหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดค่าสินไหมทดแทนตามกฎหมายไทยเป็นบทบัญญัติที่เหมาะสมและสามารถชดเชยเยียวยาความเสียหายได้อย่างแท้จริงและยุติธรรมหรือไม่

ผลจากการวิจัยพบว่า แนวความคิดในการกำหนดค่าสินไหมทดแทนตามหลัก ซีวิลลอว์ และหลักคอมมอนลอว์ และหลักกฎหมายของต่างประเทศมีอิทธิพลต่อการ บัญญัติกฎหมายและแนวทางการใช้ดุลพินิจของศาลไทยเป็นอย่างมาก ในคดี

ละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้า นั้น กฎหมายบัญญัติให้อำนาจศาลใช้ดุลพินิจ กำหนดค่าสินไหมทดแทนได้ตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด ตาม ป.พ.พ. มาตรา 438 ส่วนในคดีละเมิดลิขสิทธิ์และสิทธิบัตรนั้น พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 64 และ พ.ร.บ. สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. สิทธิบัตร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 มาตรา 77 ตรี บัญญัติไว้เช่นเดียวกันว่า ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ ผู้ละเมิดชดใช้ค่าเสียหายตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควร โดยคำนึงถึงความร้ายแรงของ ความเสียหาย กฎหมายทั้ง 3 ฉบับ ต่างก็ให้อำนาจศาลในการใช้ดุลพินิจได้โดยอิสระและ กว้างขวาง ทำให้เกิดปัญหาในการใช้ดุลพินิจของศาล และในบางคดีศาลไทยบังคับใช้ กฎหมายในลักษณะจำกัดเคร่งครัด เพื่อให้ผู้เสียหายกลับคืนสู่ฐานะเดิมก่อนทำละเมิด ตามหลักซีวิลลอว์ แต่บางคดีศาลกำหนดค่าเสียหายในลักษณะเป็นเชิงลงโทษ (Punitive Damages) จำเลยตามหลักคอมมอนลอว์ ทำให้การวินิจฉัยคดีขาดบรรทัดฐานที่ชัดเจน ไม่ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และจากความไม่ชัดเจนของกฎหมาย ทำให้เกิดปัญหาอีก หลายประการ ได้แก่ ปัญหาการกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษ ปัญหาการชดใช้คืนผล กำไรที่ได้รับจากการละเมิด และปัญหาการกระทำละเมิดโดยสุจริตใจ ทำให้การชดเชย เยียวหาความเสียหายไม่เหมาะสม และไม่เป็นธรรมแก่คู่ความในคดี จึงควรมีการแก้ไข เพิ่มเติมกฎหมายโดยกำหนดหลักเกณฑ์บางประการ เพื่อเป็นการจำกัดขอบเขตการใช้ ดุลพินิจของศาล โดยการบัญญัติหลักเกณฑ์ และวิธีการกำหนดค่าสินไหมทดแทนที่ แน่นนอนชัดเจนไว้ในกฎหมาย และให้ศาลใช้ดุลพินิจเพิ่มเติมจากบทบัญญัติดังกล่าว เพื่อให้ คำพิพากษาของศาลมีความชัดเจนเป็นบรรทัดฐานเดียวกัน